



รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568

สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์



พฤศจิกายน 2568

คำนำ

สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานตามนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 มีหน้าที่ดูแลทรัพยากรดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุดและยั่งยืน มีบทบาทในด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำ การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร อาทิ การปลูกหญ้าแฝก ส่งเสริมการปรับปรุงดิน ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร เป็นต้น โดยได้รับความร่วมมือจากหมอดินอาสาในหมู่บ้านต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครเป็นอย่างดี เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วง เพิ่มศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานฉบับนี้ขึ้น เพื่อสรุปผลการดำเนินงานตลอดปีงบประมาณ 2568 และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized Thai characters.

(นายธัชกฤต กลิ่นหวล)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร

10 พฤศจิกายน 2568

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
ประวัติความเป็นมา	2
แผนผังสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	3
วิสัยทัศน์กรมพัฒนาที่ดิน	4
พันธกิจของกรมพัฒนาที่ดิน	4
ค่านิยมขององค์กร	4
อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรมพัฒนาที่ดิน	5
หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	6
บุคลากร/อัตรากำลัง	7
การแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	9
ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสมุทรสาคร	10
1. ที่ตั้งและอาณาเขต	10
2. สภาพภูมิประเทศ	10
3. สภาพภูมิอากาศ	11
4. ทรัพยากรดิน	12
5. ทรัพยากรน้ำ	21
6. สภาพการใช้ที่ดิน	22
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงาน	27
แผน-ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2567	28
กิจกรรมหลัก	33
1. กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	33
1.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	33
2. กิจกรรมหลักที่ 7 การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	35
2.1 อบรมหมอดินอาสา	35
2.2 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	40
3. กิจกรรมหลักที่ 9 ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา	41
3.1 ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	41
4. กิจกรรมหลักที่ 10 พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	42
4.1 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	42
4.2 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม	43

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
5. กิจกรรมหลักที่ 11 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	44
5.1 พัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี (GAP)	44
5.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตสารอินทรีย์ชีวภาพลดใช้สารเคมีทางการเกษตร	45
5.3 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน	46
5.4 หมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	49
6. กิจกรรมหลักที่ 12 ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	50
6.1 ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	50
7. กิจกรรมหลักที่ 15 พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	51
8. กิจกรรมหลักที่ 18 การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	53
9. กิจกรรมหลักที่ 26 สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	54
10. กิจกรรมหลักที่ 40 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	55
10.1 สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (สนับสนุนงาน อพ.สธ.)	55
11. กิจกรรมหลักที่ 41 พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย	57
12. กิจกรรมหลักที่ 11 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (เพิ่มเติม)	58
12.1 ไกล่กลบต่อซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน (เพิ่มเติม)	58
กิจกรรมอื่น ๆ	59
1. จัดกิจกรรมวันดินโลก ปี 2567	59
2. จัดงาน Kick Off โครงการ "ไกล่กลบต่อซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นที่แควดล้อม" ปีงบประมาณ 2568	60
3. จัดงาน "วันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน" ประจำปี พ.ศ. 2568	61
4. จัดแสดงนิทรรศการปลาหมอคางดำ	62
4.1 งานวันสถาปนากรมพัฒนาที่ดิน	62
4.2 งานประชุมวิชาการกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี 2568	62
5. โครงการผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง	63
6. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษบนกระเบื้องในโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร	65
7. โครงการคุ้มครองและเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่เขต เกษตรกรรมขั้นดีของจังหวัดสมุทรสาคร	66
8. โครงการการปรับปรุงคุณภาพดินเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ดิน กรดของจังหวัดสมุทรสาคร	68
9. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษบนกระเบื้องของจังหวัดสมุทรสาคร	69

1

ข้อมูลทั่วไป

ประวัติความเป็นมา



สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร เดิมชื่อ “ศูนย์พัฒนาดินเค็มสมุทรสาคร” ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2507 เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าวิจัย ปรับปรุงพื้นที่ดินเค็มชายทะเลในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดสมุทรสงครามให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชากรจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร แต่ยังขาดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน อาทิ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับสมรรถนะของดิน สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาครจึงได้ส่งเสริมแนะนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงการใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.ต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตและรายได้ให้สูงขึ้นเกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร

ต่อมาในปี พ.ศ.2527 กรมพัฒนาที่ดินได้แบ่งส่วนราชการส่วนภูมิภาคออกเป็น 12 เขต มีฐานะเทียบเท่าหน่วยราชการระดับกอง สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร จึงสังกัดสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 จังหวัดราชบุรี ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ปัจจุบันสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ตั้งอยู่เลขที่ 83 หมู่ 1 ตำบลบางโหนด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ประมาณ 42 กิโลเมตร

แผนผังสถานที่พัฒนาที่ดินสมุทรสาคร



วิสัยทัศน์กรมพัฒนาที่ดิน

เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570

พันธกิจของกรมพัฒนาที่ดิน

1. สำรวจ วิเคราะห์ จำแนกดิน และสำมะโนที่ดิน เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. พัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมการจัดการดินที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
3. สร้างศูนย์กลางข้อมูลอัจฉริยะทางดินของประเทศ เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินอย่างยั่งยืน
4. พัฒนาที่ดินด้วยระบบการบริหารจัดการเชิงรุก ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ถ่ายทอดเทคโนโลยี อนุรักษ์ดินและน้ำ และปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อรักษาสมดุลความเสื่อมโทรมของที่ดินและนิเวศเกษตร
5. ยกระดับองค์การด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม

ค่านิยมขององค์กร

TEAM For Soils (ทีมดี ดินดี)

T – Teamwork : สร้างทีม

E – Energetic : ทำงานเชิงรุกอย่างมีพลัง

A – Agile : คล่องแคล่ว

M – Move Forward : มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรมพัฒนาที่ดิน

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ และจำแนกดิน เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน การควบคุมการใช้ที่ดินบริเวณที่มีการใช้หรือทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมี หรือวัตถุอันตราย การกำหนดเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งติดตามสถานการณ์สภาพการใช้ที่ดิน
3. ศึกษา วิจัย และพัฒนาการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตรในไร่นาการปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตและใช้เทคโนโลยีชีวภาพทางดิน การปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดการที่ดินเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
4. ให้บริการวิเคราะห์และตรวจสอบดิน น้ำ พืช ปุ๋ย พร้อมให้คำแนะนำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ดิน
5. ศึกษา วิเคราะห์ และผลิตแผนที่ภาพถ่าย จัดทำสำมะโนที่ดิน และพัฒนาระบบแผนที่ฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้ การพัฒนาการผลิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและอื่น ๆ
6. ถ่ายทอดผลการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และให้บริการด้านการพัฒนาที่ดิน รวมทั้งสร้างเครือข่ายหมอดินอาสา และกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง เพื่อบริการถ่ายทอดเทคโนโลยี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดินและด้านอื่นๆ
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร

ฝ่ายบริหารทั่วไป

1. ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป
2. จัดทำแผนงาน งบประมาณประจำปี ควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ ติดตามและรายงานผลการ

ปฏิบัติงานของสถานีพัฒนาที่ดิน

3. งานบริหารงานบุคคล และงานประชาสัมพันธ์ของสถานีพัฒนาที่ดิน
4. ตรวจสอบและกลั่นกรองเรื่องต่าง ๆ ก่อนนำเสนอผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน รวมทั้ง

ประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก

5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

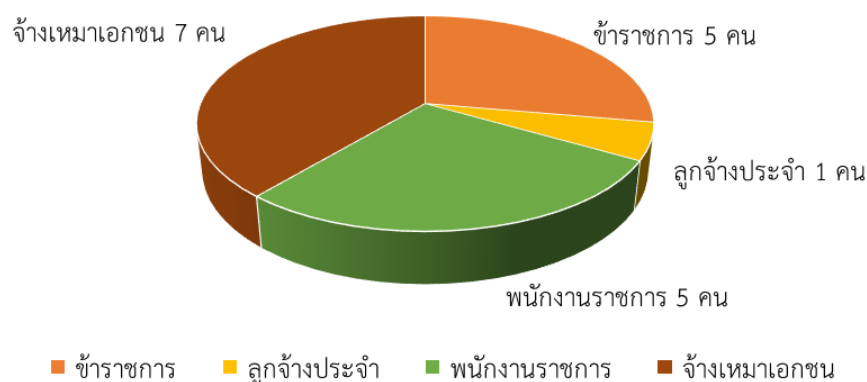
ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน

1. ศึกษา วิจัย และทดสอบการพัฒนาที่ดินในพื้นที่
2. ปฏิบัติการในด้านการพัฒนาที่ดิน การส่งเสริมการสาธิต เกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน
3. การฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่หมอดินอาสา และเกษตรกรทั่วไป
4. ปฏิบัติการตามแผนพัฒนาทรัพยากรที่ดินและแผนพัฒนาการเกษตร
5. ร่วมจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรที่ดินระดับพื้นที่
6. เป็นเลขานุการอนุกรรมการจำแนกประเภทที่ดินประจำจังหวัด
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

บุคลากร/อัตรากำลัง

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
ข้าราชการ	
นายธนะชกฤต กลิ่นหวล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร
นายจิระ มาตรการทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นายชาญณรงค์ ศศิธร	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
นางสาวกนกรัตน์ นันทะเสน	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
นางชนทอง ศรีวาริรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
ลูกจ้างประจำ	
นายปรีชา เปียชาติ	พนักงานขับรถยนต์ ส2
พนักงานราชการ	
นางสาวสาวิตรี แก้วทะนุ	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
นางศิริณี สีสิม	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวรัชณีย์ ตันอู่ย	นักวิชาการเงินและบัญชี
นางสาวมณฑนา บุญเจือ	นักวิชาการเกษตร
นางสาวพัทธวรรณ บุบผาคร	เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย
จ้างเหมาเอกชน	
นางสาวจิรภิญญา สังขจันทร์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
นายธนากร สุวรรณวิช	พนักงานขับรถยนต์
นางสาวสุรินทร์ ทองมาก	พนักงานทำความสะอาด
นายสายัน รัศมี	คนงานเกษตร
นางสาวภัทรวดี มะขามหอม	คนงานเกษตร
นางสาวสุนันทา รัศมี	คนงานเกษตร
นายพิชิต อาฤทธิ์	พนักงานรักษาความปลอดภัย

บุคลากรของสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร มีทั้งสิ้น 18 คน ประกอบด้วย



อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร



นายธนัชกฤต กลิ่นหวล
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน



นายจิระ มาตรทอง
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ



นายชาญณรงค์ ศศิธร
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ



นางสาวกนกรัตน์ นันทะเสน
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ



นางชนทอง ศรีวาริรัตน์
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน



นางศิริณี สีสิม
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน



นางสาวรัชณีย์ ตันอุ้ย
นักวิชาการเงินและบัญชี



นางสาวสาวิตรี แก้วหะณู
เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์



นางสาวมณฑนา บุญเจือ
นักวิชาการเกษตร



นางสาวพัทธวรรณ ปูปมาตร
เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย



นางสาวจิรภิญญา สังขจันทร
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล



นายธนากร สุวรรณนิช
พนักงานขับรถยนต์



นายปรีชา เปียชาติ
พนักงานขับรถ ส2



นางสาวสุรินทร์ ทองมาก
พนักงานทำความสะอาด



นายพิชิต อาฤทธิ์
พนักงานรักษาความปลอดภัย



นายสาธน์ รัศมี
คนงานเกษตร

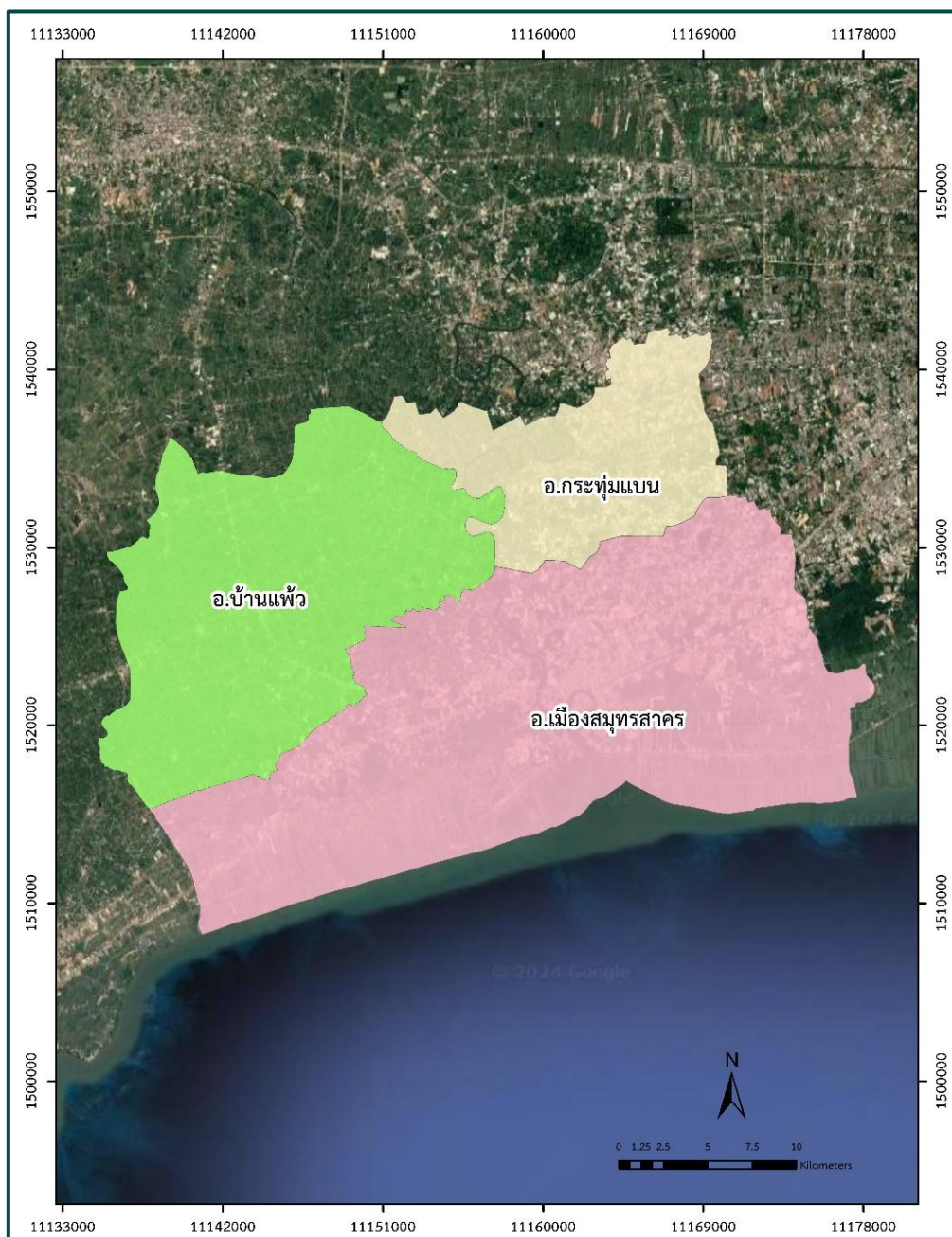


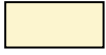
นางสาวภัทรวดี มะขามหอม
คนงานเกษตร



นางสาวสุนันทา รัศมี
คนงานเกษตร

การแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน



	พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอบ้านแพ้ว	ผู้รับผิดชอบ นายชาญณรงค์ ศศิธร นางสาวมณฑนา บุญเจือ
	พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอเมือง	ผู้รับผิดชอบ นายจิระ มาตรฐานทอง นางสาวมณฑนา บุญเจือ
	พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอกระทุ่มแบน	ผู้รับผิดชอบ นางสาวกนกรัตน์ นันทะเสน นางสาวมณฑนา บุญเจือ

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสมุทรสาคร

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่ติดชายทะเล ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนในเขตพื้นที่ตอนล่างของ ภาคกลาง ติดต่อกับภาคตะวันออกของประเทศไทย ประมาณละติจูดที่ 13 องศาเหนือ และลองจิจูดที่ 100 องศาตะวันออก ในเขตปริมณฑลนครหลวงห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางรถไฟ สายวงเวียนใหญ่ – มหาชัย ประมาณ 30.1 กิโลเมตร และตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (พระรามที่ 2) ประมาณ 30 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร
ทิศใต้	ติดอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดราชบุรี



2. สภาพภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00-2.00 เมตร พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นที่ลุ่มในเขตน้ำจืด เขตจังหวัดถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน ด้วยแม่น้ำท่าจีน ซึ่งไหลผ่านตอนกลางของจังหวัด ไหลคดเคี้ยวตามแนวเหนือใต้ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ระยะทางยาว 70 กิโลเมตร พื้นที่ตอนบนของจังหวัด ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ และมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกันกระจายทั่วพื้นที่กว่า 170 สาย ทั้งที่เป็นคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้น เพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในพื้นที่เพาะปลูกและการชลประทาน ช่วยในการระบายน้ำและใช้ในการคมนาคมขนส่ง สภาพพื้นที่จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืช และบางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย พื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครอยู่ติดชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เหมาะแก่การทำนาเกลือ การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

3. สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ชายทะเลอยู่ในอิทธิพลของลมบกและลมทะเล รวมทั้งมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านในช่วงฤดูร้อน มีลักษณะอากาศแบบฝนเมืองร้อน ทำให้อากาศโดยทั่วไปเย็นและชุ่มชื้น ขณะเดียวกันอากาศร้อนในฤดูร้อนก็ไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากความชื้นจากลมทะเล มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 28-29 องศาเซลเซียส มีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ทั้งนี้ เนื่องจากในช่วงเดือนดังกล่าวจะได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันที่พัดผ่าน ประเทศไทย และมีฝนตกน้อยที่สุดในช่วงเดือนธันวาคมและเดือนมกราคม ทั้งนี้ สามารถแบ่งฤดูกาลตามลักษณะอากาศได้ 3 ฤดู คือ

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้อากาศเย็นทั่วไป โดยมีอากาศหนาวจัดในระหว่างเดือนธันวาคมและมกราคม

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศใต้และตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมทำให้อากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมที่พัดจากมหาสมุทรอินเดียนำฝนและความชุ่มชื้นเข้ามายังประเทศไทย จึงทำให้มีฝนชุกทั่วไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ตาราง แสดงข้อมูลภูมิอากาศ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรสงคราม พ.ศ.2565

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (mm)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	อุณหภูมิสูงสุด (°C)	อุณหภูมิต่ำสุด (°C)	ลมสูงสุด (knots)
ม.ค.	2.30	72.46	31.3	22.6	12.2
ก.พ.	27.70	75.43	31.1	24.4	15.6
มี.ค.	45.30	77.74	32.1	26.3	17.4
เม.ย.	92.20	73.15	33.0	25.7	15.3
พ.ค.	116.70	78.56	32.3	25.5	18.5
มิ.ย.	63.10	76.43	33.7	25.7	17.3
ก.ค.	85.00	77.21	33.1	25.5	17.9
ส.ค.	236.90	80.41	32.2	24.6	18.4
ก.ย.	153.30	81.59	32.3	25.4	15.1
ต.ค.	313.20	81.39	31.0	24.1	13.9
พ.ย.	65.30	78.92	32.1	23.8	11.7
ธ.ค.	0.10	74.36	30.1	21.3	12.5

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรสงคราม

4. ทรัพยากรดิน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน ได้ดำเนินการสำรวจจำแนกดิน ศึกษาลักษณะและสมบัติของดินในจังหวัดสมุทรสาคร และจัดทำแผนที่ชุดดินมาตราส่วน 1:25,000 ซึ่งได้จำแนกชุดดินในจังหวัดสมุทรสาครเป็น 6 ชุดดิน ดังนี้

1) **ชุดดินบางกอก (Bk)** มีเนื้อที่ประมาณ 171,772 ไร่ หรือร้อยละ 31.51 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าว และควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น และเพิ่มแร่ธาตุอาหารให้แก่พืชอีกด้วย

2) **ชุดดินบางเลน (Bl)** มีเนื้อที่ประมาณ 264 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง เป็นดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าว และควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น และอาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

3) **ชุดดินดำเนินสะดวก (Dn)** มีเนื้อที่ประมาณ 71,441 ไร่ หรือร้อยละ 13.10 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่มีการยกทรง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อนมีการยกทรง ควรมีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก

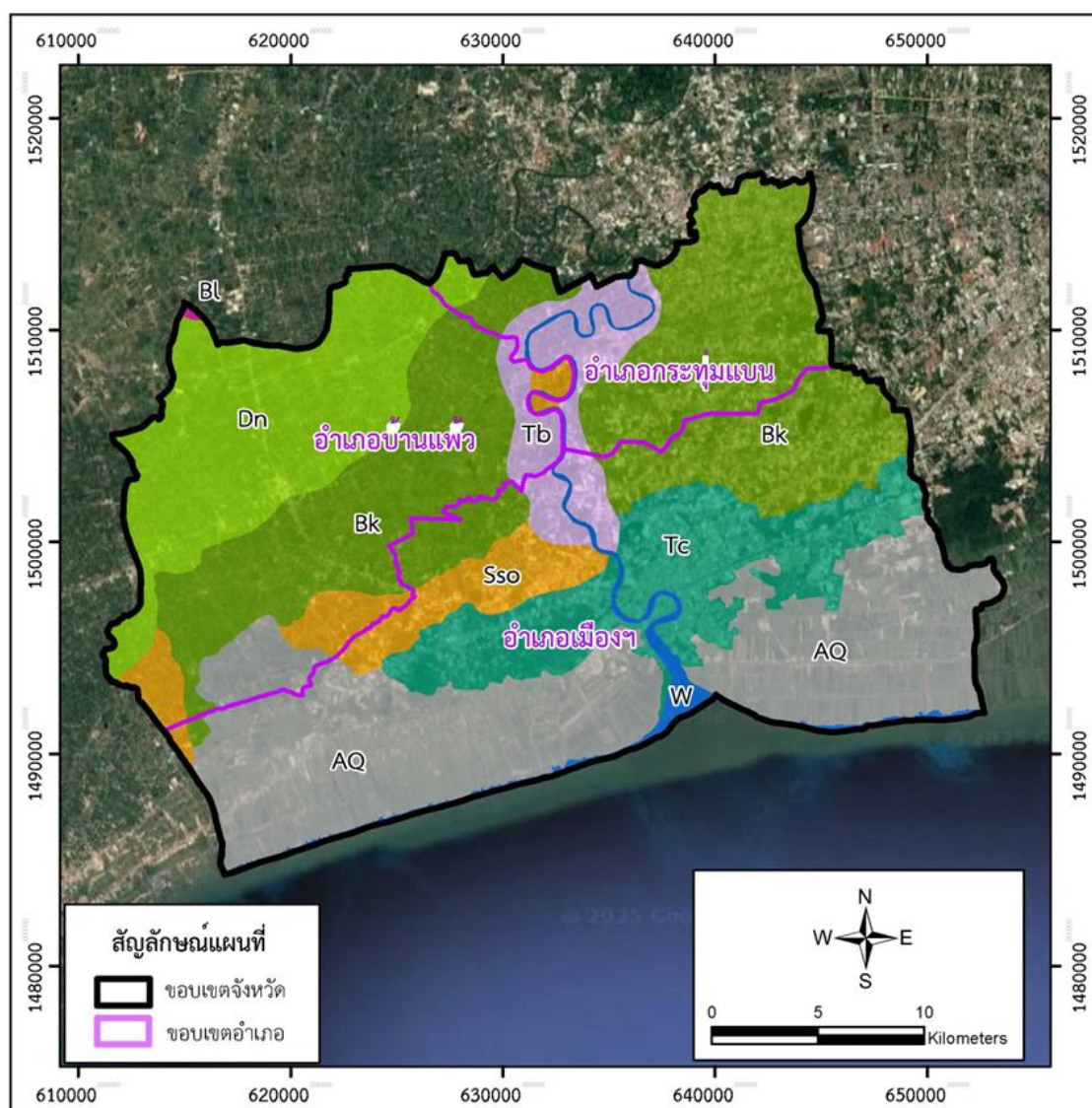
4) **ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso)** มีเนื้อที่ประมาณ 32,248 ไร่ หรือร้อยละ 5.92 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นดินเค็มที่ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเล และควรทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช

5) **ชุดดินธนบุรี (Tb)** มีเนื้อที่ประมาณ 30,660 ไร่ หรือร้อยละ 5.62 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่มีการยกทรง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ควรทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช

6) **ชุดดินท่าจีน (Tc)** มีเนื้อที่ประมาณ 69,649 ไร่ หรือร้อยละ 12.77 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นดินเค็มจัด ระดับน้ำใต้ดินขึ้นสูงเกือบถึงผิวหน้าดินตลอดปี ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ (ป่าชายเลน) เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์ทะเลต่าง ๆ

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

แผนที่ชุดดินจังหวัดสมุทรสาคร



ตาราง คำอธิบายหน่วยแผนที่

ลำดับ	ชุดดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	ชุดดินบางกอก (Bk)	171,772	31.51
2	ชุดดินบางเลน (BL)	264	0.05
3	ชุดดินดำเนินสะดวก (Dn)	71,441	13.10
4	ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso)	32,248	5.92
5	ชุดดินธนบุรี (Tb)	30,660	5.62
6	ชุดดินท่าจีน (Tc)	69,649	12.77
7	พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (AQ)	155,679	28.55
8	พื้นที่น้ำ (W)	13,503	2.48
	รวม	545,216	100.00

หมายเหตุ เนื้อที่และร้อยละ เป็นการ
คำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศ
ภูมิศาสตร์
(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร
ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

(1) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินบางกอก (Bk) (กลุ่มชุดดินที่ 3)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลงมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีดำ มักพบจุดประสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่างตอนบน เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มหรือสีเทาปนน้ำตาล จุดประสีเหลืองหรือน้ำตาล ดินล่างในระดับความลึก 1.0-1.5 เมตร จะพบรอยไถลในดินล่าง พบดินเลนสีน้ำเงินที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ มีเปลือกหอยปะปน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	อาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
ข้อเสนอแนะ	ทำนา ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้นทั้งยังเพิ่มแร่ธาตุอาหารในดินให้แก่พืชอีกด้วย

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
							

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

(2) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินบางเลน (BL) (กลุ่มชุดดินที่ 3)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, isohyperthermic Vertic Endoaquolls
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับ ดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง สีดำหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-7.5) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวสีเทาปนน้ำตาลอ่อนสีเทาหรือสีเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเขียวและสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาปนน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) มักจะพบรอยถูกลและผลึกยิปซัม ในดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงินมีปริมาณกำมะถันต่ำ
ข้อจำกัด	มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
ข้อเสนอแนะ	ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่ เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่ เป็นประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
							

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

(3) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินดำเนินสะดวก (Dn) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, montmorillonite, nonacid, isohyperthermic, Typic Haplaquolls
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลิกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาเข้ม ถึงดำ มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด (pH 7.0-8.5) ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาอ่อนปนเขียวมะกอก และพบเปลือกหอยปะปนอยู่จำนวนมาก ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างจัด (pH 7.5-8.5) ที่ความลึกมากกว่า 150 ซม. ดินจะมี สีเทาปนเขียว ชุดดินนี้เป็นดินที่ถูกยก ร่องจากชุดดินบางเลน จะพบระดับน้ำ ใต้ดินลึกประมาณ 50-70 ซม.
ข้อจำกัด	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีการยกร่อง
ข้อเสนอแนะ	ดินที่มีการยกร่อง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อน มีการยกร่อง ควรมีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
							

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

(4) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินสมุทรสงคราม (Sso) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Sodic Hydraqcents
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำทะเล
การระบายน้ำ	เลวมาก
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกทรง เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลเข้มปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0) ดินล่างตอนบนเป็น ดินเหนียว สีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) ดินล่างตอนล่าง อาจเป็นดินเลนทะเล สีเทา เข้มหรือสีเทาปนเขียว ที่มีค่าปัจจัย (n-value) มากกว่า 0.7 ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึง เป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	เป็นดินเค็ม ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเล
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำใน แปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
							

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

(5) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินธนบุรี (Tb) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิถิ่นฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยกท่วมถึง
วัตถุดินกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกทรง เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียว สีดำ พบจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา เทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0) ตอนล่างเป็นดินเลน สีเทาปนเขียวหรือน้ำเงิน ที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.5-8.0)
ข้อจำกัด	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีการยกทรง
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
							

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

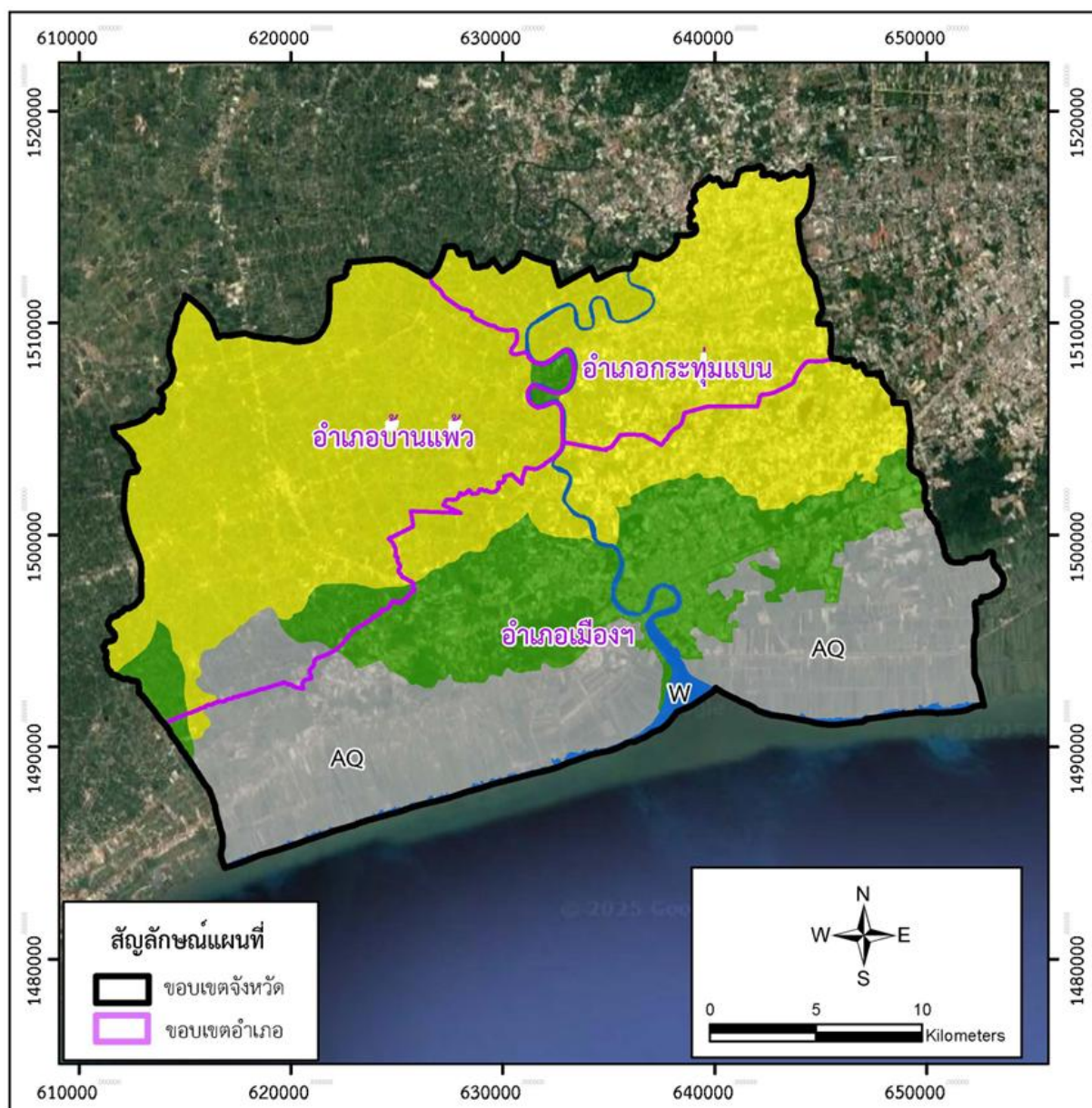
(6) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินท่าจีน (Tc) (กลุ่มชุดดินที่ 12)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Sodic Hydraqcents
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทะเล
การระบายน้ำ	เลวมาก
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลิก ดินบนเป็นดินเหนียว สีน้ำตาล มีจุดประสีเทาหรือสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-8.0) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง และตั้งแต่วัดระดับความลึก 50 ซม. ลงไปอาจเป็นดินเลน สีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียว มีจุดประสีเขียวมะกอกหรือสีเขียวปนเทา ชุดดินนี้มีค่าปัจจัยน้ำ (n-value) มากกว่า 0.7 ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	เป็นดินเค็มจัดน้ำทะเลท่วมถึง ระดับน้ำใต้ดินขึ้นสูงเกือบถึงผิวดินตลอดปี
ข้อเสนอแนะ	ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ (ป่าชายเลน) เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์ทะเลต่างๆ แต่บางส่วนของที่อยู่ห่างทะเลมาก อาจใช้ปลูกพืชทนเค็มได้โดยการยกทรง

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่ เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่ เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
							

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินจังหวัดสมุทรสาคร



ตาราง คำอธิบายหน่วยแผนที่

หน่วยแผนที่	คำอธิบายหน่วยแผนที่	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
	ความอุดมสมบูรณ์สูง	101,897	18.69
	ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง	274,137	50.28
	พื้นที่เสี่ยงส้วน้ำ(AQ)	155,679	28.55
	พื้นที่น้ำ(W)	13,503	2.48
รวมเนื้อที่		545,216	100.00

สำรวจและจัดทำโดย

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

จัดทำแผนที่โดย

สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

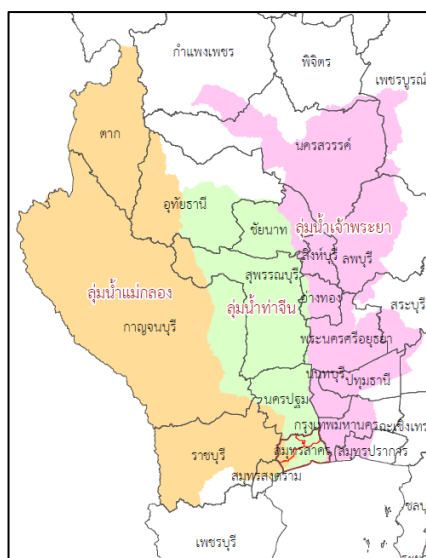
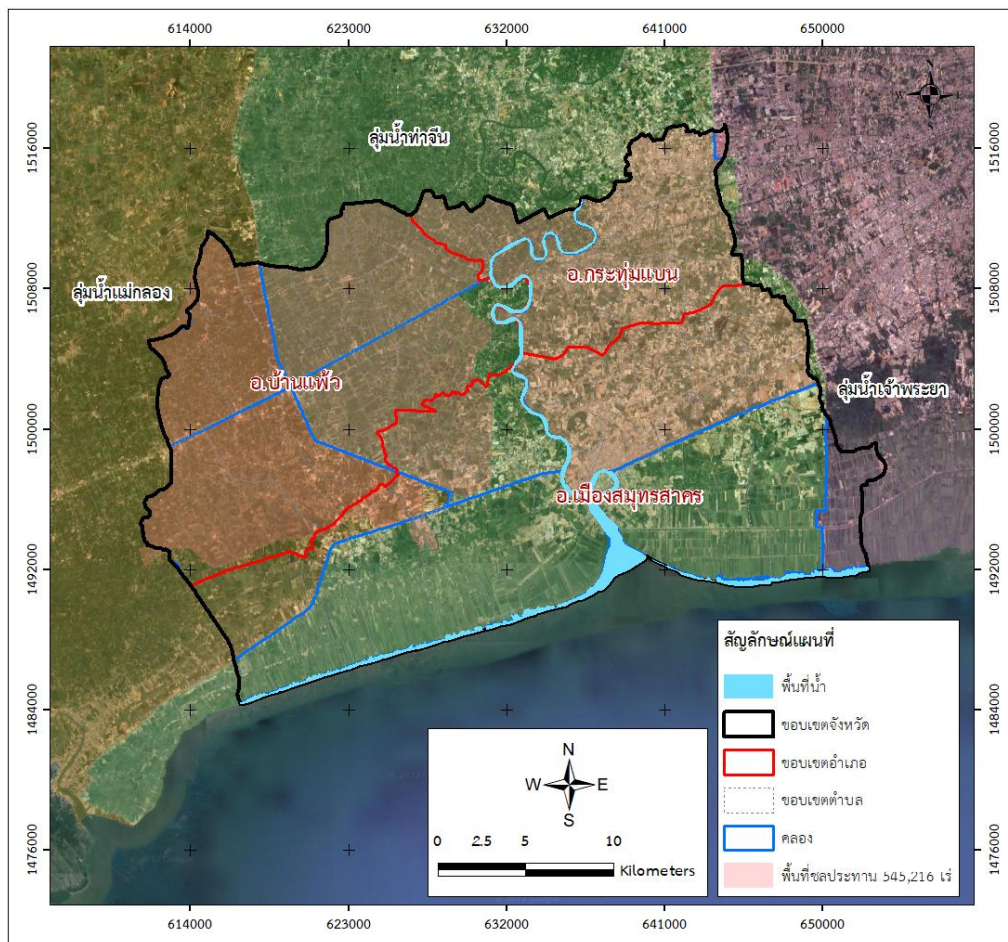
กรมพัฒนาที่ดิน

มกราคม 2568

5. ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดสมุทรสาครมีแม่น้ำท่าจีน เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัด เป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรกรรมของประชากรที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำและลำคลอง ภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงแหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนประมาณ 262 สาย นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ที่อยู่ในเขตชลประทาน จำนวน 303,142 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.60 ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรทั้ง 3 อำเภอ ทำให้เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ

แผนที่ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำสาขา จ.สมุทรสาคร ปี 2567



ตาราง คำอธิบายหน่วยแผนที่

หน่วยแผนที่	คำอธิบายหน่วยแผนที่	เนื้อที่ (ตร.กม.)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
	ลุ่มแม่น้ำท่าจีน	655.05	409,404.67	76.50%
	ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา	19.25	12,034.01	2.25%
	ลุ่มแม่น้ำแม่กลอง	181.97	113,732.49	21.25%
รวมเนื้อที่		856.27	535,171.18	100%

หมายเหตุ เนื้อที่และร้อยละเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำภายใน จ.สมุทรสาคร
เป็นการคำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์
(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 29 กันยายน 2568)

6. สภาพการใช้ที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ได้ดำเนินการสำรวจและจัดทำข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินใน จังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. 2567 และจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน มาตราส่วน 1 : 25,000 มีรายละเอียด ดังนี้

1) **พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง** มีเนื้อที่ 166,817 ไร่ หรือร้อยละ 30.60 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบน พื้นที่ราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ ตัวเมืองและย่านการค้า โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และถนน

2) **พื้นที่เกษตรกรรม** มีเนื้อที่ 287,904 ไร่ หรือร้อยละ 52.80 ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) **พื้นที่นา** มีเนื้อที่ 5,099 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ นาร้าง นาข้าว
- (2) **พืชไร่** มีเนื้อที่ 29 ไร่ หรือร้อยละ 0.00 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่ผสม
- (3) **ไม้ยืนต้น** มีเนื้อที่ 747 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สนประดิพัทธ์ เป็นต้น
- (4) **ไม้ผล** มีเนื้อที่ 120,089 ไร่ หรือร้อยละ 22.02 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม มะม่วง ฝรั่ง มะนาว ลำไย กัลยาร เป็นต้น
- (5) **พืชสวน** มีเนื้อที่ 14,875 ไร่ หรือร้อยละ 2.73 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ ออ่งุ่น พืชสมุนไพร เป็นต้น
- (6) **ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์** มีเนื้อที่ 59 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก
- (7) **พืชน้ำ** มีเนื้อที่ 167 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ผักกะเฉด
- (8) **สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ** มีเนื้อที่ 146,839 ไร่ หรือร้อยละ 26.94 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงปู และหอย

3) **พื้นที่ป่าไม้** มีเนื้อที่ 12,492 ไร่ หรือร้อยละ 2.29 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ และ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู

4) **พื้นที่แหล่งน้ำ** มีเนื้อที่ 23,074 ไร่ หรือร้อยละ 4.23 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล บ่อน้ำในไร่นา

5) **พื้นที่เบ็ดเตล็ด** มีเนื้อที่ 54,930 ไร่ หรือร้อยละ 10.08 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้า สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม นาเกลือ พื้นที่ถม

(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

ตาราง ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2567 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	166,817	30.60
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	28,147	5.16
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	446	0.08
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	69,282	12.71
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	6,666	1.22
U401	สนามบิน	51	0.01
U405	ถนน	5,969	1.09
U406	ทางรถไฟ	157	0.03
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	191	0.03
U501	นิคมอุตสาหกรรม	4,131	0.76
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	48,119	8.83
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	31	0.01
U600	สถานที่ร้าง	151	0.03
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	852	0.16
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	205	0.04
U603	สุสาน ป่าช้า	187	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	302	0.06
U701	สนามกอล์ฟ	1,930	0.35
A	พื้นที่เกษตรกรรม	287,904	52.80
A1	พื้นที่นา	5,099	0.93
A100	นาร้าง	345	0.06
A101	นาข้าว	4,754	0.87
A2	พืชไร่	29	-
A201	พืชไร่ผสม	15	-
A204	มันสำปะหลัง	14	-
A3	ไม้ยืนต้น	747	0.14
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	55	0.01
A301	ไม้ยืนต้นผสม	47	0.01
A303	ปาล์มน้ำมัน	151	0.03
A304	ยูคาลิปตัส	122	0.02
A305	สัก	19	0.01
A306	สะเดา	14	-
A307	สนประดิพัทธ์	290	0.05

ตาราง ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2567 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร (ต่อ)

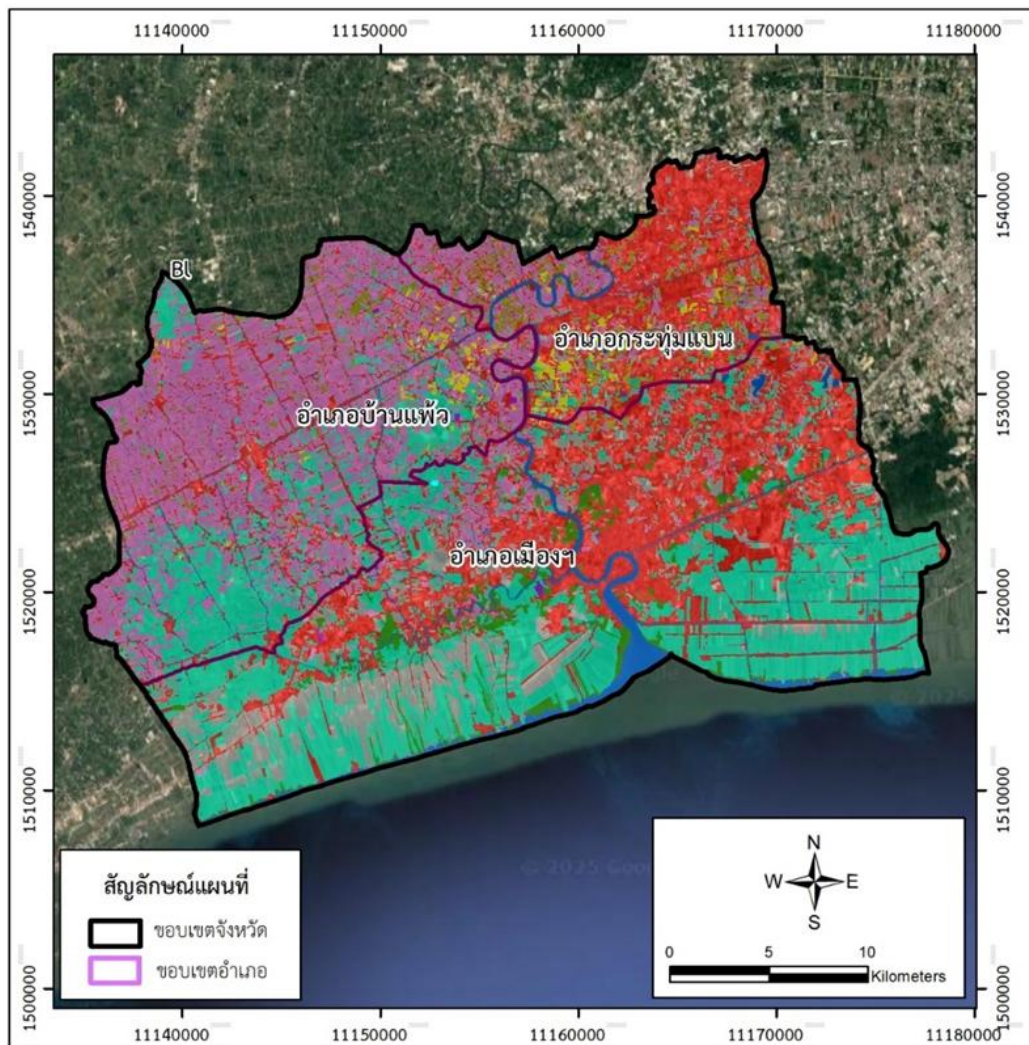
สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A308	กระถิน	15	-
A314	หม่อน	16	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	18	0.01
A4	ไม้ผล	120,089	22.02
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	3,698	0.68
A401	ไม้ผลผสม	6,598	1.21
A405	มะพร้าว	81,470	14.94
A407	มะม่วง	7,112	1.30
A409	พุทรา	268	0.05
A411	กล้วย	2,600	0.48
A412	มะขาม	14	-
A413	ลำไย	3,448	0.63
A414	ฝรั่ง	6,987	1.28
A415	มะละกอ	710	0.13
A418	ชมพู	520	0.10
A422	มะนาว	5,084	0.93
A424	มะขามเทศ	1,209	0.22
A426	แก้วมังกร	320	0.06
A427	ส้มโอ	51	0.01
A5	พืชสวน	14,875	2.73
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	888	0.16
A502	พืชผัก	3,909	0.72
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	8,777	1.61
A504	องุ่น	319	0.06
A509	พืชสมุนไพร	982	0.18
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	59	0.01
A700	โรงเรือนร้าง	10	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	49	0.01
A8	พืชน้ำ	167	0.03
A806	ผักบัว	19	-
A807	ผักกะเฉด	148	0.03

ตาราง ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2567 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	146,839	26.94
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	7,301	1.34
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	74,422	13.65
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	43,960	8.06
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	19,547	3.59
A904	สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย	1,609	0.30
F	พื้นที่ป่าไม้	12,492	2.29
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	5,137	0.94
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	7,355	1.35
W	พื้นที่น้ำ	23,074	4.23
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	13,850	2.54
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	254	0.05
W103	ทะเล	7,199	1.32
W202	บ่อน้ำในไร่นา	1,207	0.22
W203	คลองชลประทาน	564	0.10
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	54,930	10.08
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	1,413	0.26
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	7,518	1.38
M201	พื้นที่ลุ่ม	17,643	3.24
M304	บ่อดิน	661	0.12
M401	บ่อดิน	64	0.01
M405	พื้นที่ถม	7,569	1.39
M500	นาเกลือร้าง	391	0.07
M501	นาเกลือ	19,670	3.61
รวมทั้งหมด		545,216	100.00

หมายเหตุ เนื้อที่และร้อยละ เป็นการคำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์
(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

แผนที่สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดสมุทรสาครปี พ.ศ. 2567



(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567)

ตาราง คำอธิบายหน่วยแผนที่

ลำดับ	ชุดดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	166,817	30.60
2	พื้นที่เกษตรกรรม	287,904	52.80
2.1	พื้นที่นา	5,099	0.93
2.2	พืชไร่	29	-
2.3	ไม่ยืนต้น	747	0.14
2.4	ไม้ผล	120,089	22.02
2.5	พืชสวน	14,875	2.73
2.6	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	59	0.01
2.7	พื้นที่น้ำ	167	0.03
2.8	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	146,839	26.94
3	พื้นที่ป่าไม้	12,492	2.29
4	พื้นที่น้ำ	23,074	4.23
5	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	54,930	10.08
	รวม	545,217	100

สำรวจและจัดทำโดย

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

จัดทำแผนที่โดย

สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

กรมพัฒนาที่ดิน

มกราคม 2568

2

ผลการดำเนินงาน

แผน-ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร

กิจกรรม/โครงการ	หน่วยนับ	แผนงาน	
		แผน	ผล
2. กลุ่มงบประมาณรายจ่ายหน่วยงาน (Function): แผนงานพื้นฐาน			
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (การดำเนินงานภารกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์)			
แผนงาน 2 แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน			
ผลผลิต 2 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดิน			
กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน			
5.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร			
5.1.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	3,300	3,300
5.1.2 ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ขวด	6,600	6,600
กิจกรรมหลักที่ 7 การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน			
7.1 หมอดินอาสา			
7.1.1 อบรมหมอดินอาสา			
1) การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)	ราย	4	4
2) การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ราย	30	30
3) การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ราย	140	140
4) โครงการวันหมอดินอาสา ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ของทุกปี	แห่ง	1	1
7.1.6 ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน	แห่ง	1	1
7.2 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน			
7.2.1 ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน	แห่ง	1	1
7.2.2 ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน			

กิจกรรม/โครงการ	หน่วยนับ	แผนงาน	
		แผน	ผล
1) ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	แห่ง	2	2
2) ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี 2567	แห่ง	2	2
ผลผลิต 3 ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา			
กิจกรรมหลักที่ 9 ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา			
9.2 ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด			
9.2.1 ส่งเสริมปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	85	85
9.2.2 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	170	170
กิจกรรมหลักที่ 10 พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน			
10.1 อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก			
10.1.1 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก			
1) ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	กล้า	600,000.00	600,000.00
2) ปลูก	กล้า	600,000.00	600,000.00
	ไร่	1,500	1,500
10.1.2 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม			
1) ผลิตหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม	กล้า	450,000	450,000
2) ปลูก	กล้า	450,000	450,000
	ไร่	1,125	1,125
กิจกรรมหลักที่ 11 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร			
** อำนวยการและบริหารจัดการ			
(2) ค่าจ้างเหมาบุคลากร	อัตรา	48	48
11.1 การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร			
11.1.2 พัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	กลุ่ม	15	15
11.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตอินทรีย์ชีวภาพลดใช้สารเคมีทางการเกษตร			
11.2.2 สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน			
1) ผลิต จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด - ปอเทือง	ตัน	1	1
2) ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	200	200
11.2.3 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	5	5
11.5 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน			
11.5.1 สนับสนุนเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนใหม่	โรงเรียน	1	1

กิจกรรม/โครงการ	หน่วยนับ	แผนงาน	
		แผน	ผล
11.5.2 ต่อยอดโรงเรียนเดิม (ปี 50-67)	โรงเรียน	4	4
11.5.3 อบรมวิทยากร	ราย	5	5
11.6 หมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	แห่ง	1	1
กิจกรรมหลักที่ 12 ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์			
12.1 ต่อยอดธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	1	1
12.2 ธนาคารปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	5	5
3. กลุ่มงบประมาณรายจ่ายหน่วยงาน (Function): แผนงาน ยุทธศาสตร์			
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (การเกษตรสร้างมูลค่า)			
แผนงาน 3 แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า			
โครงการ 4 ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่			
กิจกรรมหลักที่ 15 พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	1	1
15.4 ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ตัน	6	6
15.5 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ไร่	12	12
15.6 ผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	9	9
15.7 ส่งเสริมการทำ/การใช้น้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	2,200	2,200
15.8 บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ-พืช	ตัวอย่าง	8	8
15.9 ถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน	ครั้ง	1	1
โครงการ 6 บริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล			
กิจกรรมหลักที่ 18 การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล			
18.1 จัดกิจกรรมการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมและจัดทำรายงานแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล			
1) วิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA)	ตำบล	4	4
2) จัดทำรายงานแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	ตำบล	4	4
โครงการ 13 สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร			
กิจกรรมหลักที่ 26 สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร			
26.2 เก็บข้อมูลในพื้นที่ ประเมินคุณภาพและจัดทำแนวทางการบริหารเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้รายตำบล และติดตามประเมินผลโครงการฯ			
- เก็บข้อมูลในพื้นที่ ประเมินคุณภาพและจัดทำแนวทางการบริหารเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้รายตำบล และติดตามประเมินผลโครงการฯ (สพด.)	ตำบล	1	1

กิจกรรม/โครงการ	หน่วยนับ	แผนงาน	
		แผน	ผล
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม			
แผนงาน 4 แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม			
โครงการ 23 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ			
กิจกรรมหลักที่ 40 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ			
** อำนวยการและบริหารจัดการ			
(1) อำนวยการบริหารทั่วไป	ร้อยละ	100	100
40.3 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ			
40.3.3 สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (สนับสนุนงานอพ.สธ.)			
2) สนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน			
1) โรงเรียนใหม่ในปี 2568	แห่ง	2	2
2) ต่อยอดโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี 2567	แห่ง	2	2
แผนงาน 5 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก			
โครงการ 24 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			
กิจกรรมหลักที่ 41 พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย			
41.1 ฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการดิน			
41.1.1 พัฒนาศักยภาพ ศพก.	ศูนย์	3	3
41.1.1.1 พัฒนาฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	ฐาน	3	3
41.1.1.2 ปรับปรุงฐานข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	ฐาน	3	3
41.1.2 สนับสนุนการให้บริการพัฒนาที่ดินใน ศพก.	ศูนย์	3	3
41.1.2.2 บริการตรวจวิเคราะห์ดิน	ราย	30	30
41.1.2.3 สนับสนุนเอกสารวิชาการ ด้านการพัฒนาที่ดิน	แผ่น	375	375
	เรื่อง	5	5
41.1.3 พัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ และเกษตรกรที่มาเยี่ยมชมศูนย์			
41.1.3.1 เข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	ครั้ง	3	3

กิจกรรม/โครงการ	หน่วยนับ	แผนงาน	
		แผน	ผล
41.1.3.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้และวิธีใช้ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรายแปลง (LDD On Farm Land Use Planning)	ราย	100	100
41.1.3.3 แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน "คุยกับน้องดินดี" ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่	ครั้ง	3	3
จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม			
1. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษบนกระเบื้องในโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร	โรงเรียน	10	10
2. โครงการการคุ้มครองและเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่เขตเกษตรกรรมชั้นดีของจังหวัดสมุทรสาคร	โครงการ	1	1
3. โครงการการปรับปรุงคุณภาพดินเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ดินกรดของจังหวัดสมุทรสาคร	โครงการ	1	1
4. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษบนกระเบื้องของจังหวัดสมุทรสาคร	แห่ง	30	30

กิจกรรมหลัก

1. กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน

1.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

1) วัดอุปประสงค์

1.1) เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดิน

1.2) เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับบริการมีความสนใจและเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน

แจกจ่ายให้กับหมอดินอาสาและเกษตรกรทั่วไปที่ขอรับบริการที่สถานี ฯ และสนับสนุนให้กับหน่วยงานราชการที่ขอรับบริการ และยังร่วมจัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่โดยให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดินแก่ผู้รับบริการ รูปแบบของกิจกรรมคลินิกจังหวัดเคลื่อนที่เป็นกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านดินให้แก่ เกษตรกร เยาวชน นักเรียน และประชาชนที่มาขอรับบริการ โดยการจัดนิทรรศการและให้คำแนะนำ เช่น การให้ความรู้เรื่องการพัฒนาที่ดิน การใช้สารเร่งจุลินทรีย์ พด.1 พด.2 พด.3 พด.6 พด.7 การตรวจวิเคราะห์ดินและปรับบำรุงดิน และยังให้การสนับสนุนน้ำหมักชีวภาพและสารเร่งให้แก่ เกษตรกร รวมผู้รับบริการ จำนวน 405 ราย

2) ผลการดำเนินงาน

2.1) วันที่ 19 ธันวาคม 2567 ณ วัดหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนผู้รับบริการ 94 ราย



2.2) วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 ณ วัดเกาะ ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนผู้รับบริการ 98 ราย



2.3) วันที่ 22 พฤษภาคม 2568 ณ ศาลาพระเจ้าตากสิน วัดหนองนกไข่ ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนผู้รับบริการ 75 ราย



2.4) วันที่ 24 กรกฎาคม 2568 ณ วัดหนองสองห้อง ตำบลหนองสองห้อง อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนผู้รับบริการ 138 ราย



2. กิจกรรมหลักที่ 7 การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

2.1 อบรมหมอดินอาสา

1) วัตถุประสงค์

- 1.1) เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- 1.2) เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำการเกษตรของตนเอง
- 1.3) เพื่อสร้างเครือข่ายและจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาดินต่าง ๆ

2) ผลการดำเนินงาน

2.1) หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในงาน วันดินโลก ซึ่งจัดขึ้นภายใต้หัวข้อ Caring for soils: measure, monitor, manage “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ในวันที่ 5-6 ธันวาคม 2567 จำนวน 4 ราย



2.2) หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน
ในวันที่ 29 มกราคม 2568 จำนวน 30 ราย

ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา



ณ คูโบต้าฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี



2.3) หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายจัดขึ้นทั้งหมด 2 รุ่น มีการบรรยาย ดังนี้ 1.เทคนิคการผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 และการควบคุมศัตรูพืชในมะพร้าวโดยชีววิธี 2.เทคนิคการทำเกษตรเขตเมือง 3.การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากปลาหมอคางดำ และ 4.พด.15 แบบที่เรียลสังเคราะห์แสง ส่งเสริมการเจริญเติบโตและเพิ่มผลผลิตพืช

รุ่นที่ 1 วันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ณ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 60 ราย



รุ่นที่ 2 วันที่ 27 พฤษภาคม 256 ณ สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร อำเภอมือง
จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 80 ราย



2.2 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการด้านการพัฒนาที่ดิน สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินได้โดยง่าย

1.2) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของชุมชน โดยมีหมอดินอาสาเป็นผู้ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้

2) ผลการดำเนินงาน

2.1) ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน หมู่ 8 ตำบลหนองไข่น้ำ อำเภอกะทู้ม่วน และหมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร



2.2) คู่มือฯ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี 2567 หมู่ 1 ตำบลบางไทร อำเภอมือง และหมู่ 4 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร



3. กิจกรรมหลักที่ 9 ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา

3.1 ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

1) วัตถุประสงค์

1.1) ให้มีการดำเนินการจัดหาวัสดุปูนเพื่อการเกษตร (ปูนโดโลไมท์) ให้แก่สถานีพัฒนาที่ดินสำหรับ สนับสนุนในพื้นที่ที่มีปัญหาดินกรด

1.2) เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการปรับปรุงพื้นที่ดินกรดด้วยปูนโดโลไมท์

2) ผลการดำเนินงาน

สนับสนุนปูนโดโลไมท์ในพื้นที่ที่มีปัญหาดินกรด จำนวน 170 ไร่ ปริมาณปูนโดโลไมท์ จำนวน 85 ตัน เพื่อฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินให้แก่เกษตรกร



4. กิจกรรมหลักที่ 10 ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

4.1 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก

1) วัตถุประสงค์

- 1.1) เพื่อรณรงค์การปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 1.2) เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน
- 1.3) เพื่อส่งเสริมเกษตรกร หมอดินอาสา และบุคคลทั่วไปให้สามารถนำหญ้าแฝกไปปลูกในพื้นที่อย่างเหมาะสมช่วยลดการชะล้างพังทลายของดินได้

2) ผลการดำเนินงาน

ได้ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก จำนวน 1 จุด เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน ขอบแหล่งน้ำ และขอบถนนรวมกล้าหญ้าแฝก จำนวน 600,000 กล้า



4.2 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการปลูกหญ้าแฝก และนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตรอย่างแพร่หลาย

1.2) เพื่อให้เกษตรกรเห็นการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต ผลตอบแทน และปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรหลังจากนำหญ้าแฝกไปปลูกในพื้นที่การเกษตร

1.3) เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ รักษาความชื้นของดิน ปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรมช่วยให้สภาพของดินสามารถปลูกพืชได้

2) ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการผลิตกล้าหญ้าแฝก จำนวน 450,000 กล้า เพื่อแจกจ่าย และส่งเสริมให้เกษตรกรประชาชนที่สนใจ และหน่วยงานต่าง ๆ ไปปลูกในพื้นที่ของตน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ช่วยชะลอการชะล้างพังทลายของหน้าดิน



5. กิจกรรมหลักที่ 11 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

5.1 พัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์และลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภค

1.2) เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำการเกษตรที่มุ่งสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

2) ผลการดำเนินงาน

สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรและให้ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้กับกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 15 กลุ่ม



5.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตสารอินทรีย์ชีวภาพลดใช้สารเคมีทางการเกษตร

1) วัตถุประสงค์

- 1.1) เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการใช้สารอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพในการลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- 1.2) เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ในการพัฒนาการเกษตร
- 1.3) เพื่อพัฒนาเป็นกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในอนาคต

2) ผลการดำเนินงาน

2.1) สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

ส่งเสริมและสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ได้แก่ ปอเทือง ให้แก่เกษตรกร เป้าหมายจำนวน 200 ไร่ ทำให้เกษตรกรเห็นความสำคัญในการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดและมีความต้องการในการใช้วิธีบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดทดแทนสารเคมีเพิ่มมากขึ้น



2.2) ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักพด.

ดำเนินการผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์พด.1 เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยหมักในการปรับปรุงบำรุงดินโดยสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกร หมอดินอาสา หน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในการใช้ประโยชน์จากปุ๋ยหมัก



5.3 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อสร้างและพัฒนาโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและการพัฒนาที่ดิน

1.2) เพื่อเป็นแหล่งอาหารกลางวันให้กับนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

1.3) เพื่อจัดระดับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2) ผลการดำเนินงาน

2.1) โรงเรียนใหม่ 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนคลองตันราษฎร์บำรุง ตำบลคลองตัน อำเภอ
บ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนา
ที่ดิน การผลิตสารเร่งพด. ต่าง ๆ เป็นต้น



2.2 ต่อยอดโรงเรียนเดิม 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว โรงเรียนท่าบ่อแพ้ว ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว โรงเรียนวัดหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว และโรงเรียนวัดโรงเข้ ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเกษตร



2.3 อบรมวิทยากร เพื่อสนับสนุนโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน จำนวนครูเข้าอบรมทั้งสิ้น 5 ราย และจัดอบรม 2 วัน ระหว่างวันที่ 7-8 พฤษภาคม 2568 รายละเอียด ดังนี้

- วันที่ 7 พฤษภาคม 2568 รับฟังบรรยาย ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร



- วันที่ 8 พฤษภาคม 2568 ศึกษาดูงาน ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริด้านเกษตรอินทรีย์ สวนพอเพียงยั่งยืน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี



5.4 หมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อส่งเสริมให้หมอดินอาสาและเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและขยะอินทรีย์มาใช้ในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและนำมาผลิตปุ๋ยหมักเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเน้นช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

1.2) เพื่อส่งเสริมให้มีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์ตามหลัก BCG

1.3) เพื่อส่งเสริมหมอดินอาสาและสมาชิกในหมู่บ้านนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรร่วมกับเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินมาพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและเป็นต้นแบบเกษตรอินทรีย์

2) ผลการดำเนินงาน

2.1) ประชุมชี้แจงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ฯ และถ่ายทอดความรู้การคัดแยกขยะและการนำขยะไปใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะอินทรีย์ให้นำกลับไปผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปลูกพืช บำบัดน้ำเสียในครัวเรือนรวมทั้งบ้านเรือน ถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้จุลินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อใช้ผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากเศษอาหารและสาธิตการผลิตปุ๋ยหมักจากใบไม้ และการติดตามการดำเนินงานโครงการ

2.2) สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่สมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำเนื้อ หมู่ ๔ ตำบลอำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีสมาชิกจำนวน ๑๕ ราย (กลุ่มเดิม) เพื่อนำไปดำเนินการตามบ้านเรือนของสมาชิก มอบปัจจัยให้แก่ตัวแทนสมาชิก

2.3) จัดทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากวัสดุในพื้นที่ เช่น เศษพืชแห้ง และเศษผลไม้ มาใช้ประโยชน์ในการเกษตร



6. กิจกรรมหลักที่ 12 ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

6.1 ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ในการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

1.2) เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการการผลิตและใช้ประโยชน์ปุ๋ยอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง

2) ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ ณ พื้นที่หมู่ที่ 9 บ้านหมู่เพชร ตำบลหนองสองห้อง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีนายอ๊อด จันทระชัย หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน เป็นประธานกลุ่ม และสมาชิกเข้าร่วมจำนวน 25 ราย เพื่อดำเนินการผลิตปุ๋ยหมักจำนวน 5 ตัน



7. กิจกรรมหลักที่ 15 พัฒนคุณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้อย่างถูกต้อง

1.2) เพื่อส่งเสริมและสาธิตการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่แปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืช และใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

2) ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินกิจกรรมให้กับกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอมหลักสาม-ยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

2.1) ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์) จำนวน 6 ตัน พื้นที่ 12 ไร่



2.2) ผลิตปุ๋ยหมัก พด. จำนวน 9 ตัน



2.3) ส่งเสริมการทำ/การใช้น้ำหมักชีวภาพ จำนวน 2,200 ลิตร



2.4) ถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน จำนวน 1 ครั้ง



8. กิจกรรมหลักที่ 18 การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล

8.1 จัดกิจกรรมการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA)

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และเป็นปัจจุบัน

1.2) เพื่อนำข้อมูลแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลสามารถใช้เผยแพร่ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

1.3) เพื่อนำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2) ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินจัดทำโครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล กิจกรรมการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA – Participatory Rural Appraisal) เพื่อนำวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรและชุมชน นำไปวิเคราะห์ผลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลของกรมพัฒนาที่ดิน และจัดทำรูปแบบแจกจ่ายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองสองห้อง ตำบลหนองบัว ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว และตำบลบ้านบ่อ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรสาคร



9. กิจกรรมหลักที่ 26 สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

9.1 เก็บข้อมูลในพื้นที่ประเมินคุณภาพและจัดทำแนวทางการบริหารเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้รายตำบล และติดตามประเมินผลโครงการฯ

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อประเมินชนิด ปริมาณ และคุณภาพของวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

1.2) เพื่อบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและการปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น และเกิดการหมุนเวียนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการคัดเลือกชนิดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ได้แก่ ลำไย และคัดเลือกตำบลเป้าหมาย ได้แก่ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นตำบลต้นแบบ โดยสนับสนุนการผลิตปุ๋ยหมัก โดยจัดซื้อมูลไก่เกลบ และมูลวัว มาผลิตปุ๋ยหมักภายในกลุ่ม



10. กิจกรรมหลักที่ 40 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

10.1 สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (สนับสนุนงาน อพ.สธ.)

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.)

1.2) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

1.3) เพื่อปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้แก่เยาวชนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

2) ผลการดำเนินงาน

2.1) โรงเรียนใหม่ 2 โรงเรียน คือ วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และวัดธรรมโชติ ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน



2.2) โรงเรียนเดิม 2 โรงเรียน คือ วัดยกระบัตร์ (ชุมชนราษฎร์อนุสรณ์) ตำบลยกระบัตร์ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และโรงเรียนวัดคลองตันราษฎร์บำรุง ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและติดตามผลการดำเนินงาน



11. กิจกรรมหลักที่ 41 พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย

1) วัตถุประสงค์

1.1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดินในพื้นที่

1.2) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ให้เกษตรกรในชุมชนโดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

2) ผลการดำเนินงาน

ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพ ศพก. (ศูนย์เครือข่าย) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน สนับสนุนเอกสารวิชาการ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่เข้าไปเรียนรู้ และนำความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่โดยมีพื้นที่ดำเนินการจำนวน 3 ศูนย์ ของจังหวัดสมุทรสาคร (อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แบบ และอำเภอเมือง)



12. กิจกรรมหลักที่ 11 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (เพิ่มเติม)

12.1 ไกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน (เพิ่มเติม)

1) วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความตระหนักให้เกษตรกรทำเกษตรกรรมที่ไม่เผาฟางและตอซังพืช ช่วยให้คุณสมบัติของดินดีไม่ถูกทำลาย เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน และสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

1.2 เพื่อช่วยลดปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง และลดผลกระทบต่อการเกิดภาวะโลกร้อน

2) ผลการดำเนินงาน

ดำเนินโครงการไกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน รวมทั้งสิ้น 100 ไร่ ในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร



กิจกรรมอื่น ๆ

1. จัดกิจกรรมวันดินโลก ปี 2567

ดำเนินการจัดงานวันดินโลก ปี 2567 ในวันอังคาร ที่ 17 ธันวาคม 2567 ภายใต้หัวข้อ “Caring for soils: measure, monitor, manage” “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” โดยมีนายนิรุต นิรามัยวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร เป็นประธานในพิธีเปิดงาน พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน หมอดินอาสา นักเรียน และประชาชนในพื้นที่ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 120 ราย ณ ศูนย์การเรียนรู้การทำน้ำตาลมะพร้าว น้ำหอม สหกรณ์การเกษตรประสาธณาสถิติ จำกัด กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย

- นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม
- นิทรรศการ 6 ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- นิทรรศการพลังแห่งผืนปฐพี (Power of soil)
- นิทรรศการน้ำหมักชีวภาพสูตรปลาหมอคางดำ จากสารเร่งซูปเปอร์ พด.2
- นิทรรศการจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร
- ร้านจำหน่ายสินค้าเกษตรจากหมอดินอาสาและเกษตรกร
- การผลิตน้ำตาลมะพร้าว น้ำหอม จากศูนย์การเรียนรู้การทำน้ำตาลมะพร้าว น้ำหอม สหกรณ์

การเกษตรประสาธณาสถิติ

- กิจกรรม DIY "ปฏิทินดิน"



2. จัดงาน Kick Off โครงการ "ไถกลบตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสิ่งแวดล้อม" ปีงบประมาณ 2568

จัดงาน Kick Off โครงการ "ไถกลบตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสิ่งแวดล้อม" ปีงบประมาณ 2568 ในวันอาทิตย์ ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 โดยมีนายณิศ นิรามัยวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร เป็นประธานเปิดงาน โดยมีนายธนชกฤต กลิ่นทวล ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร กล่าวรายงาน และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร นายกอบต.สวนส้ม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเกษตรกร ร่วมกิจกรรม ณ บ้านคลองสำโรง หมู่ 5 ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีการถ่ายทอดสดพร้อมกันทั้งหมด 71 จังหวัดทั่วประเทศ ผ่านระบบ Video conference application Zoom และ Facebook live กรมพัฒนาที่ดิน

โดย นายอัศรา พรหมเผ่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานพิธีเปิดงาน Kick Off โครงการ "ไถกลบตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสิ่งแวดล้อม" ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พร้อมด้วย ดร. ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน กล่าวรายงาน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการจัดงาน (Center) ณ จังหวัดเชียงใหม่ ในพื้นที่เกษตรกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการเผา (Hot spot) เพื่อสร้างความตระหนักให้เกษตรกรทำเกษตรกรรมที่ไม่เผาฟางและตอซังพืช ช่วยให้คุณสมบัติของดินดีไม่ถูกทำลาย เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน ช่วยลดปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง PM 2.5 รวมทั้งลดพื้นที่เสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน



3. จัดงาน "วันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน" ประจำปี พ.ศ. 2568

จัดงาน "วันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน" ประจำปี พ.ศ. 2568 ในวันจันทร์ที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568 ภายใต้หัวข้อ "หมอดินอาสา พัฒนาดินดี ตามวิถีเกษตรพอเพียง" ซึ่งได้รับเกียรติจาก นายวรณัฐ หนูรอด รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร เป็นประธานเปิดงาน โดยมีหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร และหมอดินอาสา จำนวน 70 คน เข้าร่วม ณ โรงแรมเซ็นทรัลเพลส สมุทรสาคร ภายในงานประกอบด้วยกิจกรรม

- การมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่หมอดินอาสาดีเด่นจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 4 ราย
- เสวนาหัวข้อ "หมอดินอาสา พัฒนาดินดี ตามวิถีเกษตรพอเพียง"
- นิทรรศการหมอดินอาสาดีเด่น และเทคโนโลยีการพัฒนาดิน
- ตลาดสินค้าเกษตรของหมอดินอาสาและภาคีเครือข่าย



4. จัดแสดงนิทรรศการปาล์มอควา

4.1 งานวันสถาปนากรมพัฒนาที่ดิน ครบรอบ 62 ปี ภายใต้หัวข้อ "ดินน้ำ น้ำตาม สู่ความยั่งยืนเกษตรไทย" วันที่ 23 พฤษภาคม 2568 ณ กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพมหานคร โดยได้จัดนิทรรศการ "น้ำหมักชีวภาพสูตรปาล์มอควา ดำ เติมชีวิตให้พืชเศรษฐกิจ"



4.2 งานประชุมวิชาการกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี 2568 ภายใต้หัวข้อ "ดินน้ำ น้ำตาม นวัตกรรมก้าวล้ำ นำสู่เกษตรไทยยั่งยืน" วันที่ 27-29 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรม ดิ อิมพีเรียล โฮเทล แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์ พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก



5. โครงการผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง

การยางแห่งประเทศไทยร่วมกับกรมประมง จัดตั้งจุดรับซื้อปลาหมอคางด้า ในราคากิโลกรัมละ 15 บาท ค่ารวบรวมที่จุดรับซื้อ 5 บาท/กิโลกรัม ส่งมอบให้หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อผลิตเป็นน้ำหมักชีวภาพ

โดยหมอดินอาสาของสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ได้รับปลาหมอคางด้าจำนวนรวม 35,373 กิโลกรัม สามารถผลิตน้ำหมักชีวภาพได้จำนวนรวมประมาณ 56,596.80 ลิตร มีรายละเอียดดังนี้

1) นายสุนทร คุ่มแผน หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมู่ 1 ตำบลบางโทรัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับปลาหมอคางด้าจำนวนรวม 16,496 กิโลกรัม สามารถผลิตน้ำหมักชีวภาพได้จำนวนรวมประมาณ 30,203.20 ลิตร



2) นายไพรัช เทียนทอง เกษตรกรแปลงใหญ่ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว หมู่ 2 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับปลาหมอคางดำจำนวนรวม 18,877 กิโลกรัม สามารถผลิตน้ำหมักชีวภาพได้จำนวนรวมประมาณ 26,393.60 ลิตร



6. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษบนกระเบื้องในโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

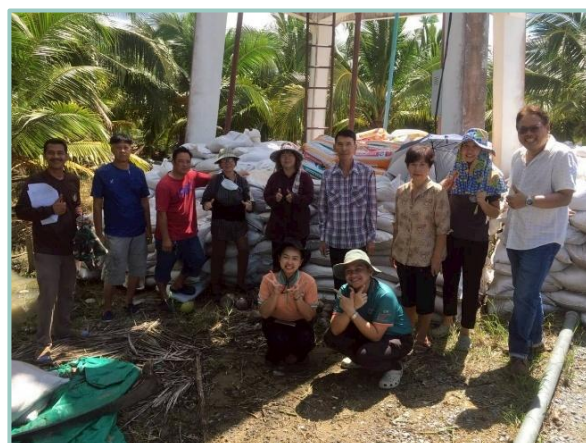
เพื่อเป็นการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษบนกระเบื้องในโรงเรียน เพื่อให้เป็นแหล่งอาหารปลอดสารพิษให้กับนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมถึงมีการนำวัสดุเหลือใช้มาผลิตปุ๋ยหมัก ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และพัฒนาโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและการพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 10 โรงเรียน



7. โครงการคุ้มครองและเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่เขตเกษตรกรรมชั้นดีของจังหวัดสมุทรสาคร

ดำเนินการสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม มะนาว ฝรั่ง มะม่วง ลำไย และพืชผัก

- ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด. จำนวน 140 ตัน พื้นที่ได้รับประโยชน์ 140 ไร่



- ส่งเสริมการผลิตน้ำหมักชีวภาพ จำนวน 36,000 ลิตร พื้นที่ได้รับประโยชน์ 720 ไร่



8. โครงการการปรับปรุงคุณภาพดินเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ดินกรดของจังหวัดสมุทรสาคร

- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรดโดยใช้ปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์) จำนวน 200 ตัน พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ 400 ไร่



9. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษบนกระเบื้องของจังหวัดสมุทรสาคร

ดำเนินการสนับสนุนชุดโรงเรือนปลูกผัก วัสดุ อุปกรณ์ปลูก และเมล็ดพันธุ์ผัก ดินผสมปุ๋ยหมัก ให้กับ
กลุ่มเกษตรกร และโรงเรียน จำนวน 30 ชุด





รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568

— ∞ —
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

✉ skn01@ldd.go.th ☎ 034-119977-8